

ĐÁP ÁN VÀ THANG ĐIỂM MÔN NGỮ VĂN 10
GIỮA HỌC KÌ II- NĂM HỌC 2023-2024

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Câu	Nội dung	Điểm
	ĐỌC HIỂU	4,0
1	Phương thức biểu đạt chính: Biểu cảm	0,5
2	Các hình ảnh thiên nhiên xuất hiện trong văn bản: <i>son thủy, minh nguyệt, thanh phong</i> hoặc <i>núi sông, trăng sáng, gió mát</i> hoặc <i>núi, nước (sông), trăng, gió</i> . Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời đúng 02 hình ảnh trở lên: 0,5 điểm - Học sinh chỉ trả lời đúng 01 hình ảnh: 0,25 điểm	0,5
3	- Biện pháp tu từ được sử dụng ẩn dụ : “ <i>Trồng cây đức</i> ” (0,25đ) - Tác dụng: + Giúp câu thơ trở nên giàu hình ảnh, sinh động hơn, ý nghĩa triết lý sâu sắc hơn... (0,25đ) + Thể hiện quan niệm của Nguyễn Trãi về việc sống tốt đẹp, có đạo đức để con cháu được thừa hưởng, tự hào... (0,5đ)	1,0
4	Gợi ý cách hiểu hai câu thơ cuối <i>Được thua phú quý dầu thiên mệnh, /Chen chúc làm chi cho nhọc nhằn</i> : - Thắng thua, được mất, giàu nghèo... đều do trời định nên ganh đua, tranh giành... với nhau chỉ khiến con người thêm vất vả, đau khổ... - Nguyễn Trãi quan niệm con người nên xem nhẹ những lợi ích vật chất, vô nghĩa trong cuộc sống để không phải đua chen, khổ cực; từ đó hướng tới cuộc đời thanh thản, nhân cách thanh cao.	1,0
5	- HS rút ra bài học ý nghĩa: sống không tranh giành, đua chen; sống thanh cao... - HS lí giải có sức thuyết phục	1,0

II. VIẾT (6,0 điểm)

	VIẾT	6,0
	a. <i>Đảm bảo cấu trúc và dung lượng bài nghị luận xã hội</i>	0,25
	b. <i>Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: “Cái rễ của học hành thì cay đắng nhưng quả của nó thì ngọt ngào”.</i>	0,5
	c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> Sau đây là một hướng gợi ý: 1. Nêu vấn đề xã hội cần nghị luận; tính cấp thiết/ tầm quan trọng của vấn đề. (0,5đ) 2. Giải thích vấn đề: (0,5đ) – <i>Học hành</i> là quá trình học và thực hành để mở mang kiến thức, nâng cao trình độ hiểu biết của mỗi người. – <i>Rễ đắng cay và quả ngọt ngào</i> là hình ảnh ẩn dụ chỉ công việc học hành khó khăn và kết quả học tập thành công.	4.5

<p>--> Câu ngôn ngữ thể hiện nhận thức sâu sắc về qui luật của học vấn và vai trò quan trọng của việc học hành đối với mỗi người.</p> <p>3. Bàn luận vấn đề: (2,5đ)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Học hành có những chùm rề đắng cay: tốn thời gian, công sức ; bị quở mắng; thi hỏng..; đối diện những khó khăn, gian nan, vất vả... – Học hành cho kết quả ngọt ngào: niềm vui, niềm tự hào của gia đình; những khát vọng mới mẻ, sự thành công của bản thân trên con đường lập nghiệp... – Chấp nhận đắng cay giai đoạn đầu để sau đó hưởng thành quả tốt đẹp lâu dài. – Dẫn chứng thực tế thuyết phục – Câu nói bao hàm một nhận thức đúng đắn, một lời khuyên tích cực – Trong thực tế, nhiều người lười biếng không chịu khó học hỏi, trau dồi kiến thức, không biết biến nhựa đắng thành quả ngọt dâng cho đời. <p>5. Bài học nhận thức và hành động. (0,5)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Trong quá trình chiếm lĩnh tri thức, mỗi người cần có bản lĩnh, chủ động vượt qua khó khăn để thu nhận được thành quả tốt đẹp trong học tập. – Rèn ý thức vươn lên trong học tập.... <p>6. Khẳng định lại vấn đề; nêu ý nghĩa thực tiễn của vấn đề (0,5đ)</p>	
<p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>	0,25
<p>e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.</p>	0,5